

6. Økonomisk Statistik

Den økonomiske statistik omfatter udover nationalregnskabet tillige statistik over betalingsbalancen, de offentlige finanser og kreditmarkedet, prisstatistik, forbrugsundersøgelse, udenrigshandelsstatistik samt økonomiske modeller og international rådgivning.

6.1 Ressourcer

I 2006 vil der være 130,9 årsværk til rådighed i Økonomisk Statistik, og egne indtægter vil beløbe sig til 16,1 mio. kr., jf. *tabel 6.1*. 107,8 årsværk finansieres af finanslovsbevillingen, medens 23,1 årsværk finansieres af egne indtægter.

Tabel 6.1 Økonomisk Statistik
Årsværkene og deres forventede finansiering i 2006

	Årsværk	Egne indtægter mio. kr.
Finansloven	107,8	•
Brugerbetaling i alt	23,1	
Heraf:		
Finansieringstilskud ¹	11,5	7,0
Publikationssalg	0,3	0,2
Indtægtsdækket virksomhed	11,3	8,9
I alt	130,9	16,1

¹ Inkl. koncernprojekter.

117,3 årsværk anvendes til udarbejdelse af statistikprogrammet, mens 11,3 årsværk anvendes til udarbejdelse af betalte serviceopgaver, jf. *tabel 6.2*.

Tabel 6.2 Økonomisk Statistik.
Årsværkene fordelt på opgavetyper og deres finansiering i 2006

Opgavetyper	Årsværk finansieret af		I alt
	Finans- loven	Brugerne	
Lovpligtig statistik	100,2	7,7	107,9
Øvrig statistik	5,3	4,1	9,4
Infrastruktur	2,3	-	2,3
Serviceopgaver	•	11,3	11,3
Årsværk i alt	107,8	23,1	130,9

Tabel 6.3 Økonomisk Statistik. Ressourcer og lovgivning pr. 1. januar 2006

	Årsværk 2006	EU- lovgiv- ning ¹	Dansk lovgiv- ning ¹	Finan- sierungs- tilskud ²
Økonomisk Statistik i alt	130,9			
216. Afdelingsdirektøren (INFRA)	2,3			
216 Afdelingsdirektøren	1,3			
216 International rådgivning	1,0			
06. Nationalregnskab (STATISTIK)	24,7			
061. Årligt nationalregnskab	12,9	ja		ja
062. Kvartalsvis nationalregnskab	4,8	ja		
064. "Grønt nationalregnskab" og input-output ..	3,9	ja		ja
065. Kapitalapparat og formuer	3,1	ja		
24 Betalingsbalance (STATISTIK)	11,7			
241. Betalingsbalance	11,7	ja		
05. Offentlige Finanser (STATISTIK)	31,9			
051. Offentlige finanser generelt	17,8	ja		ja
052. Kommunale regnskaber og budgetter	3,6	ja		ja
053. Regnskaber for offentlige virksomheder	3,0	ja		
054. Kreditmarked	2,0	ja		
055. Finansielle konti og FISIM	4,5	ja		
056. EU's egne indtægter	1,0	ja		ja
12. Priser og Forbrug (STATISTIK)	18,5			
121. Prisstatistik	14,9	ja	ja	ja
122. Ejendomssalg og tvangsauktioner	0,4			ja
123. Forbrugsundersøgelsen	3,2	ja		
02. Udenrigshandel (STATISTIK)	22,5			
021. Udenrigshandel	22,5	ja		ja
20. Økonomiske Modeller (STATISTIK)	8,0			
201. ADAM-modellen	7,0		ja	ja
202. Miljømodeller (EMMA mv.)	1,0			
19. International Rådgivning (IDV)	7,2			
191. Egne medarbejdere	3,5			
192. Indlån fra andre kontorer	3,7			
33. Kundecenter 3 (IDV)	4,1			
331. Serviceopgaver udført af 6. kt.	0,3			
332. Serviceopgaver udført af 5. kt.	0,3			
333. Serviceopgaver udført af 12. kt.	1,5			
334. Serviceopgaver udført af 2. kt.	1,4			
335. Serviceopgaver udført af 20. kt.	0,6			
336. Serviceopgaver udført af 24. kt.	0,0			

Anm. STATISTIK = Statistikprogrammet. IDV = Indtægtsdækket virksomhed. De anførte årsværk vedrørende IDV er kun de direkte udførende årsværk. INFRA = Infrastruktur.

¹ Se specifikationen i bilag 2. ² Se specifikationen i bilag 3.

6.2 EU-samarbejdet

Større krav til EU-statistikken

Som det fremgår af *tabel 6.3*, er den generelle økonomiske statistik på næsten alle områder omfattet af EU-lovgivning. Dette må ses på baggrund af den centrale rolle, som disse statistikker indtager både i relation til den generelle beskrivelse af den økonomiske udvikling i EU og i en række mere specifikke administrative anvendelser i forbindelse med EU's egne indtægter. Tilsvarende gælder for overvågningen af landenes opfyldelse af konvergensprogrammerne i henhold til proceduren om de uforholdsmæssigt store underskud, EDP (Excessive Deficit Procedure). På denne baggrund stilles der stadigt stigende krav til statistikkenes præcision og omfang på disse områder.

ØMU-handlingsplan

ECOFIN-rådet godkendte i 1999 en rapport om informationsbehovet i ØMU's tredje fase. Opfyldelsen af de handlingsplaner, der blev udarbejdet i tilknytning hertil, er blevet vurderet i en række fremskridtsrapporter. Således blev den seneste rapport forelagt for ECOFIN i november 2005. Danmarks Statistik opfyldte i 2005 alle hovedpunkter i den afgivne handlingsplan, som bl.a. omfatter en række af de nedenfor omtalte områder.

Sideløbende med gennemførelsen af handlingsplanerne har ECOFIN-rådet i december 2002 godkendt en rapport om målsætninger for udbygning og fremskyndelse af en række vigtige statistikker og indikatorer for den økonomiske udvikling i EU, herunder euro-området (Principal European Economic Indicators, PEEIs). På dette område er der fortsat væsentlige mangler i alle EU-lande.

Kodeks for god praksis

I februar 2003 vedtog ECOFIN-rådet en kodeks for god praksis for indberetning af data i relation til EDP, og i fortsættelse heraf vedtog Kommissionen i december 2004 på opfordring fra Rådet en trestrengt strategi, der skulle styrke kontrollen af de indberettede tal i forbindelse med EDP. Ultimo 2005 blev forordningen om indberetning af data til proceduren om uforholdsmæssigt store underskud ændret, således at den bl.a. implementerer de to første strenge (fuldstændiggørelse af de juridiske rammer samt udvikling af operationel kapacitet) og indarbejder ovennævnte kodeks. Forordningen betyder bl.a., at indberetningerne af data i relation til EDP flyttes fra 1. marts og 1. september til 1. april og 1. oktober, samt at Kommissionen får øget adgang til kontrol af landenes indberetninger. Den tredje streng er udvikling af europæiske minimumstandarde for de institutionelle forhold for statistikproduktionen og herunder en mere uafhængig status for Eurostat. I 2005 vedtog Rådet en henstilling, der omhandler den tredje streng.

Nye internationale manualer på vej En opdatering af de internationale manualer for nationalregnskab og betalingsbalance er blevet sat i værk. Danmarks Statistik deltager aktivt i denne proces. En revideret version af FN's nationalregnskabsmanual, "System of National Accounts" (SNA), forventes vedtaget af FN's Statistiske Kommission i marts 2008. EU's version af denne, "European System of Accounts" (ESA), planlægges efterfølgende at blive revideret i overensstemmelse med ændringerne i SNA. Den reviderede ESA forventes vedtaget i form af en ny rådsforordning til erstatning for den nugældende ESA95-forordning.

Nationalregnskabsrelaterede statistikker

Metode- og datarevision af nationalregnskabet I forbindelse med offentliggørelsen af majversionen for de offentlige finanser og nationalregnskabets juni-version i 2005 blev der indarbejdet nogle definitoriske ændringer af opgørelserne for at opfylde de senere års ændringer i forordningen om det europæiske nationalregnskabssystem (ENS). Den mest betydende er indførelsen af en ændret behandling af rentemarginalen (FISIM). Ved samme lejlighed blev der gennemført datarevisioner på områder, hvor der forelå ny primærstatistik eller ny viden i øvrigt. Samtidig overgik nationalregnskabets officielle mængdeindeks (værdier i faste priser) til at blive baseret på kædeindeks, idet der dog fortsat vil være traditionelle fastprisværdier tilgængelige i Statistikbanken. Basisåret for sidstnævnte ændredes til år 2000. Bortset fra de offentlige finanser, hvor startåret er 1979, er alle ændringer ført tilbage til 1966.

Kvartalsvis nationalregnskab I oktober 2005 offentliggjordes kvartalsvise nationalregnskaber fra 1. kvartal 1990 til 2. kvartal 2005, som var konsistente med de datareviderede tal på årsbasis, jf. ovenfor. I denne forbindelse blev de kvartalsvise realvækstmål – i lighed med de årlige realvækstmål – ændret til at være baseret på kædeindeks. I 2006 vil det kvartalsvise nationalregnskab blive udgivet ca. 60 dage efter kvartalets udløb, og i en revideret udgave ca. 100 dage efter kvartalets udløb.

Årlige nationalregnskaber I januar 2006 offentliggøres endelige nationalregnskabstal for 2002 og foreløbige tal for årene 2003-2004. Foreløbige nationalregnskabstal for 2005 offentliggøres første gang i slutningen af februar 2006. Endeligt regnskab for året 2003 samt reviderede tal for 2004 og 2005 offentliggøres ved udgangen af 2006.

Årlige offentlige finanser Efter metode- og datarevisionen er offentliggørelsen af de offentlige finanser igen inde i normal gænge. Foreløbige tal for 2005 offentliggøres således første gang i begyndelsen af marts 2006 (februarversio-

nen). I begyndelsen af juni offentliggøres reviderede foreløbige tal for 2003-2005 (majversionen). Endelige tal for de offentlige finanser for 2003 og reviderede tal for 2004-2005 offentliggøres i begyndelsen af november (oktoberversionen).

<i>BNI-indberetning til EU</i>	Som en konsekvens af metode- og datarevisionen af nationalregnskabet, der blev offentliggjort i juli 2005, skal den omfattende dokumentation <i>Nationalregnskab – kilder og metoder</i> opdateres. Dette følger direkte af EU-forordningen på området (BNI-forordningen). Den opdaterede dokumentation skal foreligge medio 2006. I forbindelse med opdateringen skal der udarbejdes såkaldte procestabeller, der i skematisk form viser hvorledes de primære statistikker bearbejdes til det endelige nationalregnskab. Denne del af arbejdet støttes af et finansieringstilskud fra EU.
<i>Det offentliges vare- og tjenestekøb</i>	I 2005 påbegyndtes planlægningen af rullende fem-års undersøgelser af sammensætningen af vare- og tjenestekøbet inden for offentlig forvaltning og service. Fra 2006 spørges hvert år om omkostningsstrukturen inden for delområder, begyndende med sundhedsområdet.
<i>Dokumentation af EDP-indberetningen</i>	Som led i bestræbelserne på at forbedre kontrollen med landenes indberetninger i forbindelse med EDP er der stadig stigende krav til dokumentationen af dels selve indberetningerne, dels de underliggende nationalregnskabsopgørelser af de offentlige finanser. Arbejdet hermed vil blive fortsat i løbet af 2006.
<i>Kvartalsvise offentlige gældsoplysninger</i>	En Parlaments- og Rådsforordning om kvartalsvis indberetning af data vedrørende den offentlige gæld blev vedtaget i 2004. Formålet er at styrke datagrundlaget i forbindelse med proceduren om uforholdsmæssigt store underskud, der bl.a. er baseret på årlige opgørelser af den offentlige gæld (ØMU-gælden). Indberetningen blev gennemført første gang i december 2005 og fra 2006 vil det blive en løbende indberetning til Eurostat.
<i>Finansielle konti</i>	I 2006 vil finansielle konti for første gang indgå i den årlige nationalregnskabspublikation. Den forkortede produktionstid, der blev implementeret i 2005, betyder sammen med inddragelsen af finansielle konti i nationalregnskabspublikationen, at finansielle konti fremover offentliggøres to gange årligt. Senest i februar 2006 offentliggøres tal i Statistikbanken, der er afstemte og i overensstemmelse med de endelige nationalregnskabstal for 2002. Ultimo juni offentliggøres foreløbige tal for 2005.

<i>Kapitalapparat</i>	Tal for kapitalapparatet frem til primo 2005 og forbrug af fast realkapital til og med 2004 offentliggøres januar 2006. Tal frem til primo 2006 samt forbrug af fast realkapital til og med 2005 vil blive offentliggjort ultimo 2006.
<i>Input-output</i>	I januar 2006 opstilles der input-output tabeller for 2002. Input-output tabeller for 2003 vil blive publiceret ultimo 2006.
<i>Kvartalsvise offentlige finanser</i>	I 2004 blev vedtaget en Parlaments- og Rådsforordning, som indebærer en udbygning af de kvartalsvise finansielle konti for offentlig forvaltning og service med oplysninger om modpartssektoren for de finansielle transaktioner og beholdninger. Indberetningen blev gennemført første gang i december 2005 og fra 2006 vil det blive en løbende indberetning til Eurostat.
<i>Institutionelle sektorer på kvartalsbasis</i>	En Parlaments- og Rådsforordning, der blev vedtaget i 2005 pålægger medlemslandene at indberette kvartalsvise sektoropgørelser omfattende alle økonomiens institutionelle sektorer fra januar 2006. Danmark har fået tre års udsættelse og planlægger derfor at indberette disse opgørelser fra januar 2009. Beregningerne vil blive ført tilbage til 1999.
<i>Offentlige kvasi-institutioner</i>	I 2006 gennemføres et projekt med det formål at forbedre kvaliteten af økonomiske oplysninger for offentlige kvasi-institutioner (eksempelvis efterskoler, kulturinstitutioner mv.), som indgår i nationalregnskabet for offentlig forvaltning og service. Dette sker dels ved indhentning af flere regnskabsoplysninger fra disse institutioner og dels ved en styrket indsats for så vidt angår afgrænsningen heraf.

Andre økonomiske statistikker

<i>Andre korttidsstatistikker</i>	Ud over de nationalregnskabsrelaterede statistikker spiller især udenrigshandelsstatistik, betalingsbalance og prisstatistik en væsentlig rolle i relation til EU's statistikbehov. Hertil kommer krav om beskæftigelsesoplysninger, der er sammenhængende med nationalregnskab. På disse områder findes der et meget omfattende sæt af EU-retsakter, forpligtende aftaler mv., der er under fortsat udbygning.
<i>Projekt om spejlstatistik</i>	I 2006 indledes et projekt omkring analyse af spejlstatistik for udenrigshandel med varer (fx tal for Danmarks eksport til andre lande sammenlignet med de tilsvarende landes tal for import fra Danmark). Danmarks Statistik har i 2005 indgået en aftale med Statistics Netherlands og National Bank of Belgium om udveksling af data på virksom-

hedsniveau, og disse data skal sammen med data for handelen med andre lande indgå i analysearbejdet. Målet er, at projektet dels skal identificere konkrete varegrupper, hvor den nuværende statistik kan forbedres, dels tilvejebringe metoder og indikatorer for en vurdering af fordele og ulemper ved implementering af et *one-flow* system.

<i>Mere effektiv fejlsøgning</i>	Der indberettes en del fejlbehæftede oplysninger til udenrigshandelsstatistikken, og det afføder et betydeligt ressourceforbrug at behandle de mange fejlindberetninger. I 2006 vil der blive iværksat en række initiativer til at forsøge at nedbringe antallet af fejl, bl.a. målrettede telefonkampagner og virksomhedsbesøg.
<i>Aftale med ToldSkat</i>	I løbet af 2006 forventes det, at samarbejdsaftalen mellem SKAT og Danmarks Statistik om indsamling af oplysninger til Intrastat kan ophæves, og at indsamlingen herefter foretages af Danmarks Statistik. Forudsætninger herfor er at anvendelsen af <i>virk.dk</i> øges og at antallet af indberetninger på papirblanket nedbringes. Med henblik på at forbedre kvaliteten af indberetningerne og at øge effektiviteten i den videre bearbejdning, indføres en ny Intrastatblanket, der opfylder kravene til at blive scannet.
<i>Edicom projekter</i>	På grundlag af tilskud fra EU-finansieringsprogrammet Edicom gennemføres i 2006 en række projekter indenfor udenrigshandel, med det formål at forbedre kvaliteten af statistikken. Der gennemføres studier af asymmetrier i forhold til udvalgte EU-lande, fejlsøgningsmodellen videreudvikles på baggrund af erfaringer fra det svenske statistikbureau og endelig udvikles et system til offentliggørelse af en række kvalitetsindikatorer.
<i>Betalingsbalance statistik</i>	Danmarks Statistik påbegyndte i 2005 at offentliggøre betalingsbalancestatistikken på et nyt data- og indberetningsgrundlag. Dette har medført niveauforskelle på en række enkeltposter i statistikken mellem ny og gammel opgørelsesmetode. I 2006 vil det allerede iværksatte arbejde med at analysere disse forskelle blive fortsat med henblik på at forbedre det fremtidige beregnings- og datagrundlag for statistikken. Især vil der blive foretaget en nærmere undersøgelse af søtransport, merchanting (varer der ikke passerer dansk grænse) og posten for turistindtægter og -udgifter. Dette vil ske ved at inddrage de enkelte virksomheder, der indberetter til Danmarks Statistik, men også ved kontakt til brancheorganisationer mm. Der skal i løbet af 2006 fortsat arbejdes på at optimere stikprøveudtagningen og konsolidere de it-tekniske systemer, så selve dataindsamlingen på en gang kan øge kvaliteten på indberetningerne og reducere virksomhedernes indberetningsbyrde.

<i>Vedligeholdelse af stikprøven for tjenestehandelen</i>	Arbejdet med stikprøven vil bestå i at finde sikre kilder til at vedligeholde den, så udviklingen i tjenestehandelen med udlandet kan beskrives på en retvisende måde. Det er nødvendigt at finde nye kilder, da det hidtidige grundlag for fastlæggelse af populationen af virksomheder, der er involveret i tjenestehandel, Nationalbankens betalingsstatistik, ophørte primo 2005. Grundlaget for at finde nye kilder til stikprøven og populationen vil være interne og eksterne registre og statistikker (erhvervsregisteret, momsregisteret, KOB og udenrigshandelsstatistikken med varer), som skal undersøges med henblik på at finde stabile sammenhænge og indikatorer mellem virksomhedernes tjenestehandel med udlandet og virksomhedernes generelle omsætning, beskæftigelse osv.
<i>Forbrugerprisindeks</i>	I 2006 vil der ske en fortsat tilpasning af det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) til eksisterende og nye EU-forordninger, der bl.a. omfatter fælles regler for kvalitetskorrektioner og stikprøvetagning. Under forudsætning af den fornødne EU-finansiering vil der på forsøgsbasis blive udviklet et særligt HICP rensat for effekter af skatteændringer.
<i>EU-prisundersøgelse</i>	En Parlaments- og Rådsforordning om opgørelse af købekraftpariteter ventes vedtaget i løbet af 2006. Forordningen vil indeholde øgede krav til dataindsamling og statistik kvalitet. Som tidligere vil Danmarks Statistik også fremover årligt offentliggøre hovedtal fra købekraftparitetsundersøgelsen.
<i>Opgørelse af eksport- og importprisindeks</i>	Hidtil har medlemslandene skullet opgøre producentprisindeks for produktion til hjemmemarkedet og samlet produktion. For eksportens vedkommende har et prisindeks været estimeret ved enhedsværdiindekset fra udenrigshandelen. Fra 2006 skal landene ifølge den reviderede konjunkturforordning, der blev vedtaget i 2005, som noget nyt opgøre egentlige eksportprisindeks og importprisindeks. Det er alene euro-landene der forpligtes til at opgøre importprisindeks; Danmarks Statistik vil dog også opgøre importprisindeks til Eurostat. Indeksene er etableret i 2005 og stikprøven af virksomheder og produkter vil blive udbygget i løbet af 2006, især med hensyn til eksporten.
<i>Opgørelse af producentprisindeks for tjenester</i>	Den reviderede konjunkturforordning bestemmer tillige, at landene fra 2006 skal opgøre producentprisindeks for tjenester i serviceerhverv. Et delvist EU-finansieret projekt om forskellige metoder til opgørelse af producentprisindeks for tjenester, der blev påbegyndt i 2005, fortsættes i 2006. Stikprøven af virksomheder og tjenester vil blive udbygget hen imod det planlagte niveau i løbet af 2006. Pris-

dekset for tjenester vil også finde anvendelse i forbindelse med nationalregnskabs fastprisberegninger.

Statistik for energi- og vandforsyning

I 2005 påbegyndtes arbejdet med udbygning af regnskabsstatistikken for energi- og vandforsyningsområdet, samt afgrænsning af området for så vidt angår ejerskab og brancheplassering. Baggrunden er, at det med de øgede krav til detaljeringsgraden og kvaliteten af data har været nødvendigt at indhente regnskabsoplysninger direkte fra energiselskaberne. Tidligere indhentes oplysninger fra brancheforeninger. I 2006 publiceres statistikken for forsyningsområdet i forbindelse med den offentlige sektors finanser og den generaliserede regnskabsstatistik. Endvidere fortsættes tilpasningen af statistikken for så vidt angår indhold og struktur.

6.3 Nationale initiativer

Produktivitet

I tilknytning til nationalregnskabet offentliggøres i foråret 2006 tal for udviklingen i arbejdsproduktiviteten 1966-2005. Udviklingen i arbejdsproduktiviteten, dvs. værditilvækst pr. arbejdstime, beregnes for nationalregnskabs 130 erhverv. Endvidere vil de tidligere års analyser af bidragene til produktivitetsudviklingen fra uddannelse, kapital og totalfaktorproduktivitet blive søgt fortsat.

Forskning og uddannelse

I 2005 påbegyndtes et projekt med opstilling af et nationalregnskabsmæssigt satellitsystem for forskning og uddannelse. I projektet ses på hvordan forskning og uddannelse vil påvirke opgørelsen af centrale størrelser i nationalregnskabet, hvis udgifterne til forskning og uddannelse betragtes som investeringer og som en del af kapitalapparatet. Projektet fortsættes i 2006 via et finansieringstilskud fra EU.

Udbygning af miljøregnskaber

I 2006 vil det danske miljøregnskab blive udbygget med oplysninger om materialestrømme.

Ny FN-komité om miljøregnskaber

Ultimo 2005 har FN etableret en højtstående komité om miljøregnskaber. Danmarks Statistik er repræsenteret i denne komité hvis opgave er at definere en international standard for miljøregnskaber. I relation til komitéens virke deltager Danmarks Statistik i 2006 i udarbejdelsen af indholdet i en manual med internationale retningslinier for opstilling af statuskonti for olie- og gasreserver.

Forbruger- og nettoprisindeks

Forbruger- og nettoprisindekset vil løbende blive opdateret med nye varer og tjenester. De forbedringer vedr. kvalitetskorrektioner mv. der

gennemføres for HICP gennemføres også for forbruger- og nettoprisindekset.

- Prisindeks for indenlandsk vareforsyning* Prisindekset for indenlandsk vareforsyning opgøres i samme statistiksystem som de øvrige prisindeks i producent- og importleddet. I lighed hermed vil stikprøven af virksomheder og produkter for prisindekset for indenlandsk vareforsyning også blive gennemgået og forbedret i løbet af 2006.
- Forbrugsundersøgelsen* I forbindelse med omlægning af statistiksystemet til opgørelse af forbrugsundersøgelsen vil stikprøve og opregningsmetoder blive ændret, således at undersøgelsens samlede kvalitet forbedres. Dette opnås ved en større robusthed i opregningen såvel som i stikprøveudtagningen, særligt med henblik på variationer i den geografiske fordeling i stikprøven.
- ADAM* I 2005 udsendtes en modelversion, der er midlertidigt tilpasset det metode- og datareviderede nationalregnskab. I 2006 udsendes en modelversion med det reviderede nationalregnskab som estimationsgrundlag. Denne modelversion vil have forenkede grupperinger af brancher og endelig anvendelse, og den vil være forberedt til brug af kædeindeks for de aggregerede størrelser i faste priser. En opdatering af dokumentationen af ADAM iværksættes.
- EMMA* I 2005 udsendtes en modelversion, der er midlertidigt tilpasset det metode- og datareviderede nationalregnskab. I 2006 udsendes en modelversion med det reviderede nationalregnskab og energibalanterne som estimationsgrundlag. Denne modelversion vil have de samme forenkede grupperinger af brancher og endelig anvendelse som ADAM – dog med enkelte energirelevante undtagelser.